

นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย
และสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ใช้รูปแบบสหกิจ
ศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated
Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐาน
Innovation in Educational Management, Bachelor of Education Program in
Early Childhood Education and Primary Education, Faculty of Education,
Suan Dusit University which uses the Cooperative and Work-Integrated
Education (CWIE) model of Suan Dusit University

Received: Mache 12, 2024

Revised: May 25, 2024

Accepted: June 20, 2024

วิณัฐ สกุนหอม*, นิสารัตน์ อิศรมโนรส, และอัษฎา พลอยโสภณ
มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

Venus Skunhom *, Nisarat Issaramanorose, and Asada Ploysopon
Suan Dusit University

* Corresponding author, E-mail: venus_sku@sus.ac.th

บทคัดย่อ

นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและ
สาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ใช้รูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิง
บูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวน
ดุสิตเป็นฐาน เป็นบูรณาการการฝึกปฏิบัติการทางวิชาชีพ กับการจัดการเรียนการสอนของนักศึกษาหลักสูตร
ศึกษาศาสตรบัณฑิต โดยใช้โรงเรียนสาธิตละอออุทิศทั้ง 4 แห่ง เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ ประกอบด้วย
กรุงเทพมหานคร วิทยาเขตสุพรรณบุรี ศูนย์การศึกษา นครนายก และศูนย์การศึกษา ลำปาง ระหว่างการฝึก
ปฏิบัติการนักศึกษาจะปฏิบัติหน้าที่เสมือนครูผู้ช่วยในการจัดการเรียนรู้ตามบริบทของโรงเรียนรวมถึงการ
ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ที่โรงเรียนมอบหมาย และนักศึกษาจะได้รับค่าตอบแทนและสวัสดิการต่างๆ เมื่อผ่าน
คุณสมบัติที่กำหนด โดยมีรูปแบบในการฝึกปฏิบัติการทางวิชาชีพในแต่ละระดับชั้นปี ดังนี้ 1) ชั้นปีที่ 1 สังเกตการ
ดูแลเด็กในโรงเรียน การปฏิบัติการสอนของครูประจำชั้น การจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน
และระบบการบริหารจัดการในชั้นเรียน 2) ชั้นปีที่ 2 วางแผน ออกแบบ และทดลองปฏิบัติการสอนร่วมกับครู
ประจำชั้นภายใต้การดูแลของอาจารย์ประจำหลักสูตร 3) ชั้นปีที่ 3 ออกแบบและปฏิบัติการสอนในชั้นเรียน
ด้วยตนเอง และ 4) ชั้นปีที่ 4 การปฏิบัติหน้าที่ครูผู้ช่วยแบบเต็มรูปแบบตามแนวทางของสหกิจศึกษา
ผ่านกระบวนการเรียนรู้ 3 รูปแบบได้แก่ Work-Based Learning Work-Based Teaching และWork-
Based Researching เพื่อให้ นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานจริง
(On Job Training) และมีสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษาได้เมื่อจบการศึกษา

คำสำคัญ: สหกิจศึกษา / สวนดุสิต / ปฐมวัยและประถมศึกษา

Abstract

Innovation in Educational Management, Bachelor of Education Program in Early Childhood Education and Primary Education, Faculty of Education, Suan Dusit University which uses the Cooperative and Work-Integrated Education (CWIE) model of Suan Dusit University, is an integration of professional practice with teaching and learning arrangements for students in the Bachelor of Education program based in all 4 La-orutis Demonstration Schools as a school-based training experience, consisting of Bangkok, Suphanburi, Nakhon Nayok, and Lampang Campus. During the practice, the students will perform their duties as assistant teachers in learning management according to the context of the school, including performing other duties assigned by the school. Students will receive salary and welfare when they pass the specified qualifications. The structure for professional training at each year level is as follows: 1) First-year students observe child care and teaching practices with the classroom teachers, arranging the environment inside and outside the classroom and classroom management system 2) Second-year students plan, design, and trial with teaching practice together with classroom teachers under the supervision of lecturers 3) Third-year students design and implement classroom teaching on their own, and 4) Fourth-year students perform the duties of full-time work as assistant teachers according to the guidelines of Cooperative and Work-Integrated Education through 3 learning processes of Work-Based Learning, Work-Based Teaching, and Work-Based Researching. So that students learn from on-the-job training along with actual work and achieve competencies that can perform the actual work in an educational institution upon graduation.

Keywords: Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE / Suan Dusit University / Early Childhood Education and Primary Education

บทนำ

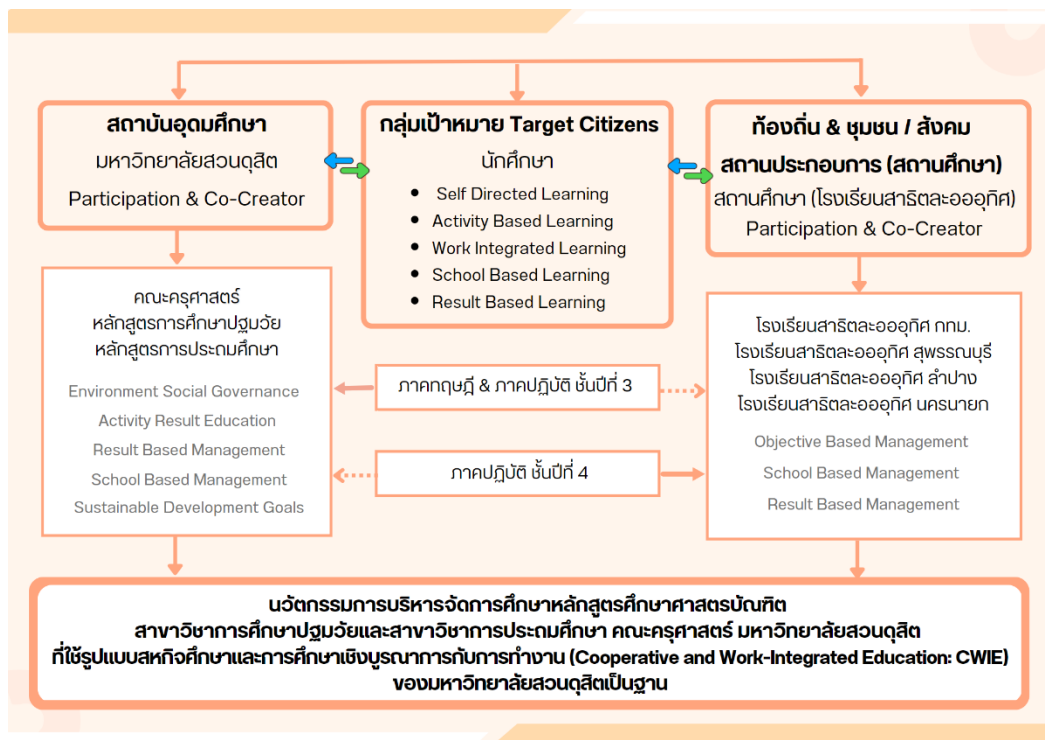
มหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศที่มีการบริหารจัดการ การศึกษาในรูปแบบการมีส่วนร่วมและการเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์ (Participation & Co-Creator) อย่างมี อารมณ์ที่คำนึงถึงการมีความรับผิดชอบต่อชุมชน ภาวศึเครือข่าย สังคมท้องถิ่นและประเทศชาติ (Social Responsibility) โดยในขณะที่บริหารจัดการการศึกษาเป็นหน้าที่หลักแล้วมหาวิทยาลัยสวนดุสิตยัง คำนึงถึงการบริหารจัดการการศึกษาที่ความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม (Environment), สังคม (Social) และธรรมาภิบาล (Governance) ด้วยความเพียบพร้อมของทรัพยากรการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยสวน ดุสิตในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่ทำให้ได้ผลผลิต และผลลัพธ์บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาคุณภาพที่มีการหลอมรวมศาสตร์องค์ความรู้ที่กว้างลึก (Breadth and Deep Cognitive Science) (Haufe, 2022) มีเจตคติที่ดีในการนำองค์ความรู้เหล่านั้นไปต่อยอดเมื่อ เข้าสู่วิชาชีพในสาขาของตนในอนาคต ด้วยกระบวนการผสมผสานให้มีโอกาสในการฝึกทักษะงานเชี่ยวชาญ ขำนาญการด้วยระบบสหกิจศึกษา (Cooperative Education System) และระบบการศึกษาเชิงบูรณา การกับการทำงาน (Work Integrated Education System) ที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพ ในหลากหลาย สาขาวิชาชีพเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาได้มีโอกาสในการออกไปสร้างสรรค์ สังคม และประเทศชาติ ให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) (องค์การสหประชาชาติ, 2015) และตามพระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ในการประชุม เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2562 ได้เห็นชอบแนวทางการส่งเสริมการจัดสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการ กับการทำงาน ภายใต้แพลตฟอร์มการจัดสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน หรือ Cooperative and Work Integrated Education เรียกสั้น ๆ ว่า “CWIE” ซึ่งต่อมาได้บรรจุให้ สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาดังกล่าวไว้ในแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนาากำลังคนของ ประเทศ พ.ศ. 2564 - 2570 รวมทั้งแผนปฏิรูปการศึกษามบค่าล่าสุด จากประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบ สหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงานนี้ มหาวิทยาลัยจึงได้จัดประกาศโดยมอบนโยบายให้ มีการนำระบบดังกล่าวมาใช้สำหรับการฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาของนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา ณ โรงเรียนสาธิตลอออุทิศ ในทุกพื้นที่ ทั้งในกรุงเทพมหานคร นครนายก สุพรรณบุรี และลำปาง ด้วยระบบสหกิจศึกษาและการศึกษา เชิงบูรณาการกับการทำงาน ที่เป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญยิ่งในบริบทของการ เปลี่ยนแปลงประเทศที่ขับเคลื่อนโดยยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ที่กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพคนเป็นศูนย์กลางการขับเคลื่อนประเทศไปสู่ไทยแลนด์ 4.0 และเพื่อเตรียมกำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถแข่งขันในโลกศตวรรษที่ 21 โดยจะส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาเชื่อมโยงกับภาคการ ผลิต บริการ และภาคผู้ใช้บัณฑิต ในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ศักยภาพ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงานพร้อมก้าวสู่โลกแห่งการทำงานได้ทันที โดยผ่านกระบวนการจัดการศึกษา เชิงบูรณาการกับการทำงาน (Work Integrated Learning: WIL) เพราะสหกิจศึกษา (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการปฏิบัติงาน (Work Integrated Learning) เพื่อเสริมคุณภาพของบัณฑิตผ่านประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการตามมาตรฐานวิชาการและ วิชาชีพ และตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน (Melanie V. Buford, 2022)

ดังนั้น ระบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน จึงเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมให้บัณฑิตพร้อมที่จะก้าวเข้าสู่อาชีพ เพื่อให้สามารถทำงานได้ทันทีที่สำเร็จการศึกษา ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดประโยชน์ทั้งตัวบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัย และสถานประกอบการ บัณฑิตที่ได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยระบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน จึงเป็นบัณฑิตที่ “รู้จักตน รู้จักคน และรู้จักงาน” ในทันทีที่สำเร็จการศึกษา (Job, 2022) โดยได้รับโอกาสยกระดับคุณภาพบัณฑิตที่มีความรู้และความสามารถ สมรรถนะที่เชื่อมโยงทั้ง วิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีพชีวิต มหาวิทยาลัยสวนดุสิตจึงได้ริเริ่มนวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ใช้รูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐาน โดยมีลักษณะเฉพาะรูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นการศึกษาที่นักศึกษาเข้าไปปฏิบัติการในสถานประกอบการจริง เมื่อมหาวิทยาลัยกับโรงเรียนสาธิตฯ ปรับหลักสูตรให้เป็นหลักสูตรภาษาอังกฤษ จึงมีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้ นักศึกษาครูต้องฝึกปฏิบัติการสอนในโรงเรียนสาธิตฯ และมหาวิทยาลัยจัดหาทุนให้นักศึกษาครูฝึกปฏิบัติการสอน โดยมีเงื่อนไขสำคัญกรณีหากสอบผ่านภาษาอังกฤษได้ตามที่กำหนด และได้เข้ามาทำงาน จะได้รับเงินเดือน ๆ ละ 5,000 บาทและได้รับสวัสดิการอาหารกลางวันเช่นเดียวกับบุคลากรในโรงเรียนในทุกพื้นที่ โดยทำหน้าที่เสมือนครูผู้ช่วยในการจัดการเรียนรู้ต่างๆตามหลักสูตรกำหนด รวมถึงการทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยครูในการประจำชั้นเรียน ส่วนการนิเทศจะได้รับการนิเทศจากบุคลากรโรงเรียนสาธิตฯ ร่วมกับบุคลากรของหลักสูตร จึงทำให้เหมือนกับเป็นการไปปฏิบัติการในสถานศึกษาหรือสถานประกอบการจริง ซึ่งเป็นรูปแบบของสหกิจศึกษา ของนักศึกษาครูในสาขาวิชาปฐมวัยและประถมศึกษา ของคณะครุศาสตร์ในรูปแบบของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีการปรับหลักสูตรต่างๆ ให้นักศึกษาหลักสูตรต่างๆ มีการเรียนรู้และมีการใช้ภาษาอังกฤษมากขึ้น ตั้งแต่นักศึกษาไปจนถึงเด็ก/นักเรียนโรงเรียนสาธิตฯ ทั้งในส่วนในระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องให้เพิ่มภาษาอังกฤษด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับในอนาคตว่าเด็กจะต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาในการสื่อสาร และเพื่อพัฒนาเด็กในพื้นที่ต่าง ๆ ให้สามารถอยู่รอดได้ในอนาคตที่มีการใช้ภาษาอังกฤษ และเป็นต้นแบบ และด้วยเหตุที่สถิติจำนวนประชากรในวัยเรียนทั่วโลกและประเทศไทยมีจำนวนลดลงมีผลทำให้จำนวนนักศึกษาคณะครุศาสตร์มีจำนวนพอเพียงที่สถานประกอบการรองรับได้เป็นอย่างดี สถานประกอบการนี้ ได้แก่ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 โรงเรียนในพื้นที่ที่เป็นท้องถิ่นและสังคม ที่มหาวิทยาลัยสวนดุสิตตั้งอยู่ทั้งในกรุงเทพมหานคร จังหวัดนครนายก จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดลำปาง ซึ่งนับเป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาเรียนรู้ศาสตร์ของความเป็นครูวิชาชีพที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน มีการพัฒนาบุคลากรให้พร้อมในการสอนต่าง ๆ ทั้งเทคนิคการสอน การใช้ภาษา การใช้เทคโนโลยี ในการจัดการศึกษาทั้งในส่วนของโรงเรียนและหลักสูตรฯหรือโปรแกรมวิชา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

นอกจากนี้ ยังมีทรัพยากรการเรียนรู้และสภาพการจัดบรรยากาศแวดล้อมการเรียนรู้ที่ครบสมบูรณ์ อาทิ มีอาคารเรียน และทรัพยากรการศึกษาที่ทันสมัย มีรูปแบบอาคารเรียนที่ถอดแบบมาจากอาคารของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ รวมถึงทำเป็นมาตรฐานของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ในการ

ปรับปรุงห้องเรียนใหม่ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน มีอาคารสรวายน้ำ ขนาดมาตรฐาน ภายในโรงเรียนทั้ง 4 พื้นที่ที่ โรงเรียนตั้งอยู่ในท้องถิ่นและสังคม เพื่อให้เด็ก/นักเรียนมีพัฒนาการต่าง ๆ ในการที่จะว่ายน้ำได้ตามนโยบายของ สพฐ. (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564) รวมถึงมีการสอนว่ายน้ำให้ ทั้งนักเรียนและนักศึกษาครู (ภาคผนวก ฉ อาคารสรวายน้ำที่ได้มาตรฐานสากล) มีหอพักนักศึกษา เพื่อจัดกระบวนการเสริมความเป็นครูตลอดหลักสูตร (ภาคผนวก ฉ อาคารที่พักและหอพักนักศึกษา) โดยแนวคิดและการดำเนินงานที่ได้ดำเนินงานมาตั้งแต่ปี 2562 นี้สอดคล้องกับข้อเสนอแนะเชิงนโยบายการผลิตครูในภาพรวมในการประเมินระบบการผลิตครูในประเทศไทยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา พ.ศ. 2565 ทั้งนี้การเตรียมความพร้อมอย่างสมบูรณ์ในการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ใช้รูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐาน

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ใช้รูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐาน

เนื้อหา

มหาวิทยาลัยสวนดุสิตมีการปรับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา ให้มีวิชาโทภาษาอังกฤษ และบูรณาการภาษาอังกฤษในรายวิชาต่างๆ มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ที่มีโครงการล่อพลัส เน้นการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารสำหรับเด็ก เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารของเด็กในอนาคต และเพื่อพัฒนาผู้เรียนในพื้นที่ต่างๆ ให้สามารถอยู่รอดได้ในอนาคตที่มีการใช้ภาษาอังกฤษและสามารถเป็นต้นแบบให้กับเด็ก ๆ ในอนาคต โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านนโยบายในการผลิตบัณฑิตวิชาชีพครูปฐมวัย โดยมุ่งหมายตลาดเฉพาะ (niche market) คือ การผลิตบัณฑิตเข้าสู่โรงเรียนนานาชาติ และโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ การปรับพื้นฐานระหว่างเรียน ก่อนเปิดภาคเรียนต้องมีการวางแผนสิ่งที่เด็กต้องเรียนรู้ เพื่อวางแผนเตรียมความพร้อมก่อนเริ่มเรียนในระดับมหาวิทยาลัย และควรมีการเตรียมความพร้อมทั้งนักศึกษาและอาจารย์ สำหรับอาจารย์อาจเริ่มให้มีการทดสอบภาษาอังกฤษและฝึกฝนภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นจากการเรียนรู้แบบออนไลน์ English Discoveries ของสถาบันภาษา ศิลปะ และวัฒนธรรม สำหรับนัศึกษานอกจากจะพัฒนาโดยสถาบันภาษา ศิลปะ และวัฒนธรรมแล้ว ยังมีส่วนของรายวิชาเลือกเสรีที่สามารถแนะนำให้นักศึกษาเรียนรู้เพิ่มเติมได้เพิ่มเติมรายวิชาเกี่ยวกับ Economic literacy และ Financial literacy เพื่อให้เกิดสมรรถนะในการเป็นผู้ประกอบการ รวมถึงรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพโรงเรียนสาธิตละอออุทิศเท่านั้น การผลานการใช้ iPad และ Smart Classroom ในการจัดการเรียนการสอน

2. ด้านรายวิชาที่มีการปรับเปลี่ยนรายวิชา และแผนการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษา ปฏิบัติจริง เห็นภาพและแนวโน้มของการปฏิบัติที่นำไปสู่การใช้งานจริงได้ ปรับรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้มีการบูรณาการการฟัง พูด อ่าน เขียน และในรายวิชาชีพครูให้เป็นแบบ Competency-based

3. ด้านคุณลักษณะพิเศษของนักศึกษา เน้นความเป็นครูมืออาชีพ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์สรุปความคิดรวบยอดข้อมูลข่าวสาร มีบุคลิกภาพที่ดีตามเอกลักษณ์ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต และมีความสามารถทางภาษาอังกฤษ

ทิศทางของ “สหกิจศึกษา” ในการบูรณาการกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

คณะครุศาสตร์มีการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ โดยมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้กับนักศึกษาดังนี้

1. การเรียนรู้ Work-Based Learning คณะครุศาสตร์เห็นถึงความสำคัญจากประสบการณ์ที่นักศึกษาจะได้รับในการลงปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา จึงมีการออกแบบการลงปฏิบัติการในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศอย่างเป็นระบบ ดังนี้

1.1 ระดับชั้นปีที่ 1 การลงสังเกตการณ์ดูแลเด็กในโรงเรียน การสังเกตการสอนของครูประจำชั้น การสังเกตสภาพแวดล้อมในโรงเรียน และระบบการบริหารจัดการในชั้นเรียน

ภาพที่ 2-3 นักศึกษาลงสังเกตการสอนของครูประจำชั้นและนักศึกษาฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

1.2 ระดับชั้นปีที่ 2 การลงทดลองปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับครูประจำชั้นในโรงเรียน โดยมีอาจารย์และครูประจำชั้นเป็นครูพี่เลี้ยง

ภาพที่ 4-5 นักศึกษาลงทดลองปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับครูประจำชั้นในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

1.3 ระดับชั้นปีที่ 3 นักศึกษาลงปฏิบัติการจัดกิจกรรมให้กับเด็กในโรงเรียน จากการออกแบบและการจัดการของนักศึกษา

ภาพที่ 6-7 นักศึกษาลงปฏิบัติการจัดกิจกรรมให้กับเด็กในโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

1.4 ระดับชั้นปีที่ 4 นักศึกษาลงฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาแบบเต็มรูป ในรูปแบบของสหกิจศึกษา

ภาพที่ 8-9 นักศึกษาลงฝึกปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาแบบเต็มรูป ในรูปแบบของสหกิจศึกษา

2. การเรียนรู้ Work-Based Teaching คณะครุศาสตร์มีความร่วมมือกับโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ในการส่งอาจารย์ของคณะครุศาสตร์เข้าร่วมทำการสอนกับครู ในเรื่องการสอนแบบมอนเตสซอรี โดยให้อาจารย์ของคณะฯ เข้าร่วมลงปฏิบัติการสอนมอนเตสซอรีให้กับเด็กโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างอาจารย์และครูประจำชั้น และมีการนำนักศึกษาลงปฏิบัติการสอนมอนเตสซอรีในชั้นเรียนโดยมีอาจารย์ และครูประจำชั้น ร่วมเป็นอาจารย์นิเทศในการสังเกตการสอนของนักศึกษาในชั้นเรียน

ภาพที่ 10-11 อาจารย์สอนวิธีการใช้สื่อในรายวิชาการสอนมอนเตสซอรี

ภาพที่ 12-13 อาจารย์ของคณะฯ เข้าร่วมลงปฏิบัติการสอนมอนเตสซอรีให้กับเด็กโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

ภาพที่ 14-15 อาจารย์นำนักศึกษาเข้าร่วมปฏิบัติการสอนมอนเตสซอรีให้กับเด็กโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

3. การเรียนรู้ Work-Based Researching คณะครุศาสตร์มีการส่งเสริมการทำวิจัยร่วมกันระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา เพื่อให้ นักศึกษามีประสบการณ์ตรงจากการทำงานวิจัยร่วมกับอาจารย์ ฝึกทักษะการทำวิจัย การออกแบบวิธีการดำเนินการวิจัยก่อนการลงปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา และเปิดโอกาสให้นักศึกษาไปนำเสนอผลงานวิจัยภายในประเทศ อาทิ การประชุมวิชาการระดับชาติ การส่งบทความวิจัยตีพิมพ์ในวารสาร ฯ

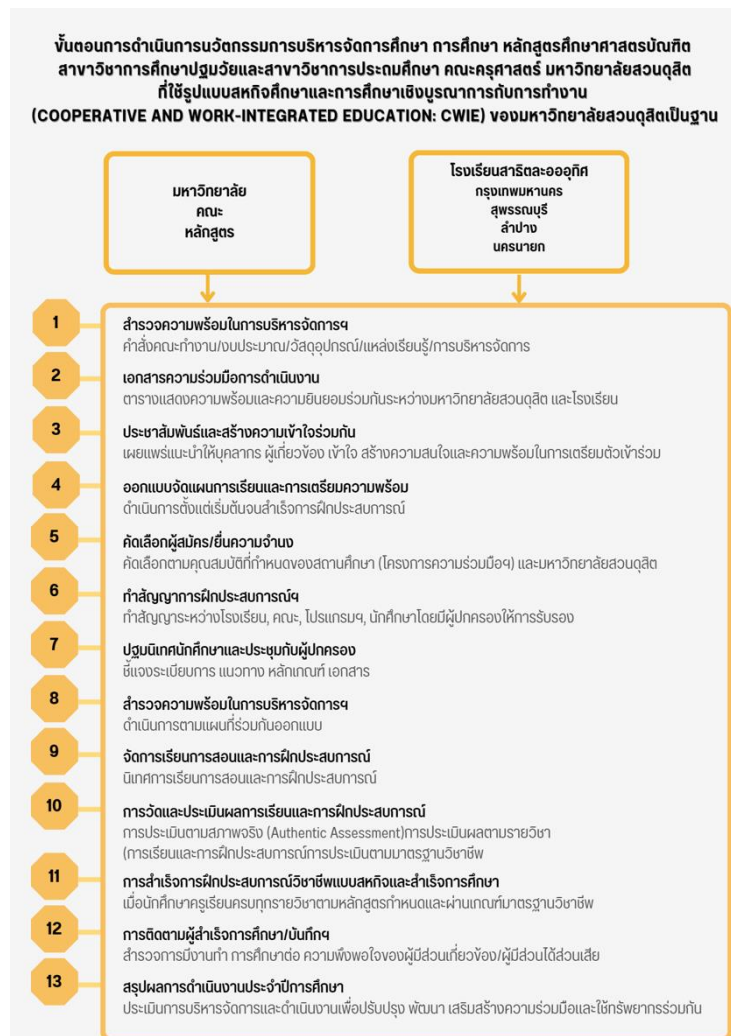
รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่ใช้รูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐาน เน้นกระบวนการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Process) ที่มีการประสานลงมือปฏิบัติและ

มีส่วนร่วมกันกับภาคีเครือข่ายและผู้เกี่ยวข้องตลอดระยะเวลาดำเนินการในการทำงาน รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการดำเนินงาน อาทิ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย และสถานประกอบการทั้งที่เป็นชุมชนหรือสังคมเมืองที่หมายถึง สถานศึกษาได้แก่ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศที่ กรุงเทพมหานคร ที่มีผู้ให้บริการจากชุมชนหรือสังคมเมืองที่ตั้งอยู่จำนวน 40 ชุมชน หรือสังคมเมือง ได้แก่ ชุมชนเมือง 23 ชุมชน ชุมชนแออัด 15 ชุมชน ชุมชนเคหะ 2 ชุมชนรวมถึงชุมชนอื่น ๆ ทั้งในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และสถานประกอบการที่เป็นสถานศึกษาในท้องถิ่น หมายถึง โรงเรียนสาธิตละอออุทิศที่ตั้งอยู่ในท้องถิ่นพื้นที่ต่าง ๆ จำนวน 3 จังหวัด ได้แก่ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศที่ตั้งอยู่ จังหวัด นครนายก โรงเรียนสาธิตละอออุทิศที่ตั้งอยู่จังหวัดสุพรรณบุรี และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศที่ตั้งอยู่จังหวัด ลำปาง นับตั้งแต่การกำหนดปัญหา หรือประเด็นและลำดับความต้องการของท้องถิ่นและสังคม การดำเนินการ การวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนหาแนวทางในการแก้ปัญหาหรือส่งเสริมกิจกรรม โดยมีพื้นฐานของการแบ่งปัน การมีส่วนร่วมและการยอมรับร่วมกันที่มุ่งได้ผลผลิต และผลลัพธ์ที่ยั่งยืน รายละเอียดดังภาพที่ 4 การแบ่งปัน การมีส่วนร่วม และการยอมรับร่วมกัน (Sharing Participation & Mutual Acceptance)

ภาพที่ 16 การแบ่งปัน การมีส่วนร่วม และการยอมรับร่วมกัน (Sharing Participation & Mutual Acceptance)

รูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐาน ดังกล่าวข้างต้น ได้มีการออกแบบขั้นตอนครอบคลุมและเป็นระบบดังในภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวัตรกรรมการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ใช้รูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐาน

ภาพที่ 17 ขั้นตอนการดำเนินการวัตรกรรมการบริหารจัดการศึกษาฯ

โดยมีรายละเอียดในการฝึกประสบการณ์ตามแนวทางของสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็น
ฐาน ประกอบไปด้วย

1. นักศึกษามีระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์ 1 ปีการศึกษา
 2. นักศึกษามีบทบาทและหน้าที่เสมือนครูผู้ช่วยในห้องเรียน
 3. นักศึกษาสามารถเลือกสถานที่ฝึกประสบการณ์ที่เป็นโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ กรุงเทพมหานคร
วิทยาเขตสุพรรณบุรี ศูนย์การศึกษา นครนายก และศูนย์การศึกษา ลำปาง โดยมีอาจารย์ประจำหลักสูตรแต่
ละพื้นที่เป็นผู้ดูแล และช่วยเหลือนักเรียนระหว่างการฝึกประสบการณ์
 4. นักศึกษาต้องมีผลการทดสอบภาษาอังกฤษตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ไม่ต่ำกว่า 500
คะแนน
 5. นักศึกษาใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารและจัดการเรียนการสอนให้กับเด็กในโรงเรียนสาธิตละออ
อุทิศ
 6. นักศึกษาจะได้รับค่าตอบแทนในการฝึกประสบการณ์ เดือน 5,000 บาท ต่อเดือน ตลอดการฝึก
ประสบการณ์ สวัสดิการอาหารกลางวัน และวัสดุอุปกรณ์ในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
 7. มีอาจารย์นิเทศก์ตามมาตรฐานที่องค์กรวิชาชีพกำหนด และครูพี่เลี้ยงของโรงเรียนสาธิตละออ
อุทิศ เป็นผู้นิเทศ ติดตาม และประเมินผล ตลอดการฝึกประสบการณ์
- ผลจากการดำเนินงานสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้น ในระดับสถาบัน ระดับพื้นที่
เครือข่ายร่วมพัฒนา มีการเปลี่ยนแปลงที่เป็นเชิงบวกในด้านเศรษฐกิจ วัดและประเมินได้จาก การเพิ่มขึ้นของ
อัตราการเข้าสู่วิชาชีพ ได้เข้าทำงานที่เพิ่มขึ้น นับเป็นการยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของบัณฑิตครูและ
ครอบครัวกลุ่มเป้าหมาย ผู้ปกครองและนักศึกษาครูมีความพึงพอใจที่ได้รับค่าตอบแทนเดือนละ 5,000 บาท และสวัสดิการ
อาหารกลางวัน และอื่น ๆ

บทสรุป

การดำเนินงานในการใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
การศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ใช้รูปแบบสหกิจ
ศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE)
ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐานในปีการศึกษา 2565 เกิดผลลัพธ์ในการดำเนินการดังนี้

1. ด้านบัณฑิต
 - 1.1 บัณฑิตมีโอกาสดำเนินงานทำทั้งก่อนและเมื่อสำเร็จการศึกษา
 - 1.2 บัณฑิตค้นพบตนเองจากการปฏิบัติงานในสถานที่ประกอบการจริง
 - 1.3 บัณฑิตมีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และได้รับการพัฒนาทักษะ
ต่าง ๆ ที่หลากหลาย
 - 1.4 บัณฑิตมีแนวคิดของการเป็นผู้ประกอบการจำนวนมากขึ้น
 - 1.5 บัณฑิตสามารถสอบบรรจุในหน่วยงานทางการศึกษาได้มากขึ้น
 - 1.6 บัณฑิตมีความโดดเด่นทางด้านบุคลิกภาพและการใช้เทคโนโลยี
2. ด้านมหาวิทยาลัย
 - 2.1 สามารถผลิตกำลังคนตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2.2 มีรูปแบบการจัดการศึกษาสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโลก

2.3 เกิดเครือข่ายความร่วมมือพัฒนากำลัง คนและต่อยอดงานวิจัยจากการปฏิบัติงานร่วมกัน
ระหว่างคณะครุศาสตร์และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

3. ด้านสถานประกอบการ (โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ)

3.1 ร่วมสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

3.2 ได้แลกเปลี่ยนความรู้ แนวคิด และเทคโนโลยีใหม่ ๆ จากการทำงานร่วมกับนักศึกษา

3.3 ได้สิทธิประโยชน์จากเครือข่ายร่วมพัฒนา เช่น โครงการ English for Teacher: 7 Minutes for Classroom เป็นโครงการความร่วมมือที่คณะครุศาสตร์จัดทำวิดิทัศน์การใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษง่าย ๆ ในชั้นเรียนให้กับครูโรงเรียนสาธิตละอออุทิศใช้ในการจัดการเรียนการสอน โดยแยกเป็นระดับชั้นปฐมวัยและประถมศึกษา การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี โดยอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ได้รับทุนการอบรม “การสอนแบบมอนเตสซอรี” จากโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ หลังเสร็จสิ้นการอบรมอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ลงปฏิบัติการสอนมอนเตสซอรีในระดับ ชั้นอนุบาลที่โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนกับครูประจำห้องมอนเตสซอรี และนำนักศึกษาในระดับชั้นปีที่ 3 ที่เรียนในรายวิชาการสอนแบบมอนเตสซอรี ลงสังเกตการสอน และปฏิบัติการสอนร่วมกับอาจารย์ และครูพี่เลี้ยงในห้องเรียนมอนเตสซอรีของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ และการทำงานวิจัยร่วมกันระหว่างนักศึกษา อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ และครูประจำชั้นในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียน และการตีพิมพ์เผยแพร่บทความวิจัยร่วมกัน เพื่อให้นักศึกษา และครูพี่เลี้ยงเรียนรู้กระบวนการทำวิจัยจากอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการศึกษาของนักเรียนในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของนักเรียนโรงเรียนสาธิตละอออุทิศร่วมกัน

3.4 การเผยแพร่และประชาสัมพันธ์โรงเรียนผ่านการจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาเพื่อเผยแพร่รูปแบบและแนวการจัดการเรียนการสอนให้กับโรงเรียนเครือข่ายได้เข้าใจรูปแบบการฝึกประสบการณ์ตามแนวสหกิจศึกษา จากการจัดเสวนาเรื่อง “รังสรรค์การเรียนรู้บูรณาการงานครู สู่อสังกาศศึกษา” โดยการดำเนินการของคณะครุศาสตร์ร่วมกับโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ในการให้ตัวแทนนักศึกษาที่ฝึกประสบการณ์ตามแบบสหกิจศึกษาเข้าร่วมการเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงรูปแบบและวิธีการสอนในโรงเรียน

จะเห็นได้ว่าการใช้นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัยและสาขาวิชาการประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตที่ใช้รูปแบบสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน (Cooperative and Work-Integrated Education: CWIE) ของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตเป็นฐาน เป็นรูปแบบที่ทำให้เกิดสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และเกิดผลการดำเนินการที่ดีและมีประสิทธิภาพของทุกฝ่ายจากการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติงานไปพร้อมกับการปฏิบัติงานจริง (On Job Training) และมีสมรรถนะที่สามารถปฏิบัติงานจริงในสถานศึกษาได้เมื่อจบการศึกษา

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). นโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. กรุงเทพฯ.

ภาษาอังกฤษ

Chris Haufe. (2022). *How Knowledge Grows: The Evolutionary Development of Scientific Practice*. The MIT Press.

Michael J. Sharp, Michael J. Stebleton Melanie V. Buford. (2022). *Mapping the Future of Undergraduate Career Education: Equitable Career Learning, Development, and Preparation in the New World of Work*. Routledge.

Treva Christine Job. (2022). *Examining Nurse Educator Experience and Understanding of Simulation Pedagogy within the Practical Nurse Curriculum*. University of Toronto.